

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveysturvajärjestelmä, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Aluekehittämismääräysten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttine tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttine tehtävälästä

Koulutuksen ennakointi perustuu osaltaan maakunnassa tapahtuvaan laajempaan ennakointi- ja ohjelmatyöhön, joka olisi syytä huomioida pykälän muotoilussa. Maakunnan tulee siis voida tehdä laajempaa tulevaisuus- ja ennakointityötä kuin pelkästään koulutustarpeiden ennakointi.

Työvoimapolitiittiset avustukset ja kilpailuttaminen tulee jatkossakin hoitaa alueellisesti.

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttine tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttine tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttine tehtävälästä

-

Maastoliikenneläin yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttine tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romaniäsiain neuvottelukuntia ja romaniäasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

Lapin alueella on tällä hetkellä yhdeksän äsiointipistettä. Äsiointipisteitä tulee edelleen kehittää kohti ”yhden luukun periaatetta”, ja äsiointipisteisiin tulee jatkossa sisällyttää tulevan maakunnan palveluohjaus ja palveluneuvonta sekä digitaaliset etäpalvelut. Olemassa olevista äsiointipisteistä tämä kehittämistyö on hyvä aloittaa, ja kehittämistehtävä voidaan osoittaa maakunnalle. Tällä hetkellä äsiointipisteiden ylläpito- ja koordinoitivastuusta suurimman osan kantavat kunnat, eikä

valtionhallinnon viranomaisten korvaukset kata toimintaa. Jatkossa onkin kehitettävä malli, jossa kaikki viranomaiset kantavat vastuun tasapuolisesti.

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

Maakunnan toimintaan liittyvät kansainväliset tehtävät on tunnustettu maakunnan toimialaksi lakiesityksessä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Kansainväliset tehtävät ja suora kansainvälinen vaikuttaminen ovat tärkeä osa uuden maakunnan toimintaa eri toimialoilla. Kansainväliset asiat sekä Euroopan unionin asioihin liittyvät tehtävät on tunnustettava maakuntalain 6 §:ssä maakuntien pakolliseksi tehtäväksi.

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

1. Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

19 § Maakunnan tehtävät ja 25 § Maakunnan suunnittelun tehtävät

Maakunnan tehtävistä poistuu maakuntasuunnitelma sillä perusteella, että maakuntalain mukainen strategia kattaa kaikki maakunnan tehtäväalat. Myöhemmin mm. asetuksia tarkistettaessa ja laadittaessa tulee määritellä, millaisessa prosessissa osana maakuntastrategian laatimista tehdään

maakunnan aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuva: yhteinen visio ja kehityspolku vetovoimaisen maakunnan tulevaisuudesta.

Perusteluissa todetaan, että kuntakaavoituksen edistämiseksi maakunnan tehtävänä on tarjota alueen kunnille asiantuntija-apua ja ajankohtaiskoulutusta sekä osallistua ennakolliseen viranomaisyhteistyöhön ja kaavoitustoimen kehittämishankkeisiin. Ilman tätä selventävää tulkintaa jää edistämistehtävä epämääräiseksi käsitteeksi. Itse lakitekstiä tulisi tämän osalta tarkentaa tai tuoda selvennys esiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa.

27 § Maakuntakaavan laatiminen

Lakiehdotuksessa esitetty lisäys 1 momenttiin, jonka mukaan kaavan valmistelua ohjaamaan olisi asetettava maakunnan ja kaava-alueen kuntien yhteistyöryhmä, on tarpeellinen ja tärkeä täydennys nykyiseen lakiin. Lapissa vastaavanlainen menettely (ohjausryhmä) on ollut jo käytössä.

28 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Lakiehdotuksessa esitetty liikennejärjestelmän toimivuuteen liittyvä lisäys 3 momentin 3 kohtaan on tarpeellinen ja tärkeä, jotta maankäyttö- ja liikennesuunnittelua voidaan viedä eteenpäin yhtäaikaaisesti, samoihin suunnitteluperiaatteisiin nojautuen. Pykälään voisi lisätä maininnan maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelun yhteensovittamisesta.

32 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, [pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista] ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 § 3 momentista ollaan esityksen mukaan jättämässä pois maakuntakaavojen toteuttamisen edistämiselvoite. Velvoitteen poistaminen voi valtionhallinnon näkökulmasta jossain määrin olla ymmärrettävissä, mutta sen antama signaali kuntakaavoituksen suuntaan on väärä. Maakuntakaavoituksessa tullaan jatkossa entistä selkeämmin keskittymään yhteisesti valittujen ja prosessoitujen maakunnan kehityksen kannalta strategisten, kuntarajat ylittävien maakunnallisten teemojen käsittelyyn. On tärkeää, että kaikki prosesseissa mukana olevat viranomaiset sitoutetaan omilla toimillaan myös edistämään tehtyjä valintoja elinvoimaisen maakunnan rakentamiseksi.

§ 65 Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Lakikohdassa viitataan valtioneuvoston asetukseen, jossa tarkemmin säädetään kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville. Tärkeää on, että asetuksessa MRA13 § jatkossa edellytetään, että lausunnot tulee pyytää maakuntakaavaehdotuksen nähtäville asettamisen yhteydessä. Tällöin vältetään maakuntakaavan laadintaprosessia merkittävästi hidastavasta kahden eri kaavaehdotuksen laatimiselta.

MRL 199 § Alueiden käytön seuranta

MRL 205 § Viranomaisen tiedonsaantioikeus

18. Laki Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 § Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatus ja tehtävät

Uusi maankäyttö- ja rakennuslain 199 § ja 205 §:n muutos ovat Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain 1 §:n muutoksen kanssa ristiriitaisia. MRL velvoittaa maakunnat toimittamaan alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurantatiedot ympäristöministeriölle ilmaiseksi. Ympäristöministeriölle toimitetut tiedot kootaan edelleen Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämiin tietojärjestelmiin, jotka ovat tällä hetkellä osin maksuja vastaan sekä maakuntien liittojen että ELY-keskusten käytössä ja muodostavat mm. suunnittelussa, päätöksen teossa ja ympäristön seurannassa tarvittavan tietoperustan. Uusien maakuntien jättäminen esitetyn Suomen ympäristökeskuksesta annetun lain muutoksen mukaisesti asiantuntijapalveluiden ulkopuolelle on jo yhteiskunnan resurssitehokkuudenkin kannalta kestäväntöntä. Maakuntien kaikkien tehtävien kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että kaikilla yhteiskunnan toimijoilla kunta-, maakunta- ja valtakunnan tasoilla on käytettävissään sama objektiivisesti tuotettu tietopohja.

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

Saamenkieliset palvelut

Saamenkielisten palvelujen turvaamiseksi osoitettu erillismääräraha tulee turvata lailla saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon perustalta. Vieraskielisyyskerroin ei turvaa saamenkielisten palvelujen saatavuutta. Saamen kielen etätulkkauksta tulee kehittää osana Lapin maakunnan saamenkielen erityistehtävää. Etätulkkauksta voidaan hyödyntää myös saamen kotiseutualueen ja Lapin ulkopuolisiin alueisiin.

Hyry Maiju
Lapin liitto

Koskela Jaana
Lapin liitto/ Lapin pelastuslaitos